

לישועתך קויתי

על שולחנו של הגאון המקובל
איש האלקים הרב שמשון חיים בן הרב נחמן מיכאל נחמני זי"ע
מחבר הספרים הקדושים זרע שמשון ותולדות שמשון

פרשת חקת תשפ"ג | גליון מס' 400

וְרַחֵץ בְּשֵׂרוֹ בְּמֵי־טָמֵא עַד הָעֶרֶב, וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר אֶת אֶפֶר הַפָּרָה, וְכִבֵּס הָאָסֶף אֶת אֶפֶר הַפָּרָה אֶת בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב.

ולכאורה קשה, כיצד ייתכן שהעיסוק בפרה אדומה מביא איתו טומאה לעוסקים, והרי זו מצוה וכל דבר מצוה יש בו קדושה והטומאה אינה יכולה לשלוט. איך ייתכן שכל העוסקים בפרה אדומה יהיו טמאים. אומר רבינו הזרע שמשון: היה מקום לתרץ שהסיבה שיש טומאה בעסק הפרה אדומה הוא מפני שהעוסקים במלאכה היו מכוונים להמשיך ולהביא את הטומאה, כדי שהטומאה עצמה היא תשאב את הטומאה מהטמא, היינו: כיצד אכן פועלת טהרת הפרה אדומה? היה מקום לומר שזה על ידי כוח הטומאה, שהטומאה שואבת אליה את הטומאה האחרת ועל ידי זה נטהר האדם, ואם אכן עניין הפרה אדומה הוא בכוח הטומאה, אולי זו הסיבה שלכן העוסקים בה נהים טמאים.

אולם אומר רבינו הזרע שמשון: אין לומר כך, כי כוחה של הפרה אדומה הוא מכותות הקדושה. הקדושה שבה היא מסלקת את הטומאה של הטמאים, ואם כן התמיהה במקומה עומדת, איך ייתכן שהפרה אדומה שמתהרת את הטמאים, תטמא את הטהורים, והרי כלל אין כאן טומאה לטמא אותם. שאלה זו, מסיים רבינו הזרע שמשון, היא התמיהה שבשל כך פרה אדומה היא מצוה בלא טעם.

(פרשת חקת מאמר ט)

פרשת השבוע פרשת חוקת, פותחת בפסוקים: (במדבר יט, ו-ט): וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לֵאמֹר, זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה ה' לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֵיךְ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל. מִסְבִּיר רש"י: "זאת חקת התורה - לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה".

פרה אדומה היא מצוה שהיא בהגדרה של חוק, חוק בלי טעם והסבר, ואכן השטן ואומות העולם מקנתרים את בני ישראל על מצוה זו.

רבינו הזרע שמשון מאריך בפלפול נפלא אודות כמה וכמה ממצוות התורה שהם בכחינת חוק בלי טעם, ובין הדברים הוא מחדד מהו אכן הדבר התמוה שיש במצוה זו של פרה אדומה. מפנה רבינו הזרע שמשון את תשומת ליבנו להלכה הקובעת שכל העוסקים במלאכת הפרה אדומה נטמאים ממנה וכמו שנאמר בפרשה (במדבר יט, ו-י): וְלָקַח הַכֹּהֵן עֵץ אֲרִז וְאֹזֹב וּשְׁנֵי תוֹלְעֹת וְהִשְׁלִיךְ אֶל תוֹךְ שְׂרַפַת הַפָּרָה, וְכִבֵּס בְּגָדָיו הַכֹּהֵן וְרַחֵץ בְּשֵׂרוֹ בְּמֵי־טָמֵא וְאָחַר יָבֵא אֶל הַמִּתְּנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד הָעֶרֶב, וְהִשְׂרַף אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בְּמֵי־

זקוקים לישועה? רוצים להודות לה' ולצדיק על הישועה?

תירמו למכון תולדות שמשון המפיץ בס"ד תורת רבינו

0772027554 שלוחה 11 או 052-7697791

תזכו למצוות וכל הישועות.

סיפור נפלא להמחשת דברי הזרע שמשון

מְרִים וְתִקְבֵּר שָׁם” דורשים חז”ל במסכת מועד קטן (כח, א): “אמר רבי אמי: למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה - לומר לך: מה פרה אדומה מכפרת - אף מיתתן של צדיקים מכפרת”. מסביר רבינו הזרע שמשון: אצל פרה אדומה, אנחנו מוצאים שהכפרה שלה היא דווקא כשעפר שריפת הפרה הוא יחד עם המים חיים, כך גם הכפרה של מיתת צדיקים זה דווקא עם מים חיים, דהיינו יחד עם התשובה, עליה אומרים חז”ל במדרש תהלים שהיא נמשלה למים, כמו שנאמר (שמואל א' ז, ו): “וַיִּשְׁאַבוּ מִיַּם וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי ה' וַיְצַוּמוּ בַיּוֹם הַהוּא וַיֵּאמְרוּ שָׁם חֲטָאנוּ לַה'”. אומרים חז”ל: “ואיזו מים היו שואבים ושופכים, אלא שעשו תשובה ושפכו לבם כמים לפני הקדוש ברוך הוא בתשובה שלמה”. זה אם כן המסר: יכולים אנו להסתמך על כוחם של הצדיקים שיעזרו לנו, אולם צריכים אנחנו גם להוסיף עבודה עצמית, כדי שהעבודה שלהם לא תהיה קשה מדי, וזה על ידי שנחזור בתשובה בעצמנו.

(פרשת חקת מאמר ה)

בקצה

הטעם שיפתח הלך לארץ שפטורה מהמעשרות (הפטרת השבוע, היות והתלקטו עמו אנשים ריקים, והיה צריך לשבת עמם לפעמים לאכול משום איבה, והיושב עם עמי הארץ מאבד נאמנותו משום שאינם מעשרים. לכך רצה לשבת במקום שפטור מהמעשרות כדי שלא יאבד נאמנותו. לכן נקרא 'ארץ טוב' ולא 'ארץ טובה' לומר שבכך שהיתה פטורה מהמעשרות, יפתח נשאר טוב.

(פרשת חקת מאמר יד)

כשהגאון המפורסם מטשעבין, רבי דוב בעריש ויידנפלד, התגורר בירושלים, היה לו אדם אחד, מנאמני ביתו, שהיה רגיל לשמשו ולסייע בידו בכל מה שהיה צריך. פעם אחת היה צריך הגאון מטשעבין לצאת מהבית, ולפני היציאה ראה המשמש שאחד הכפתורים בכגודו של הרב עומד ליפול. אמר המשמש לרב, שימתין מעט עד שהוא יביא חוט ומחט ויתפור, שהרי אין זה כבוד התורה לצאת עם כפתור קרוע. היות וכבר היה מאוחר, מיהר המשמש לתפור את הכפתור, אך לצערו לא הבחין שתוך כדי התפירה הוא נעץ בלי כוונה את חוד המחט בבשרו של הגאון מטשעבין.

הגאון השמיע קול אנחה והמשמש נחרד מאוד. הוא ביקש מהרב שוב ושוב מחילה וסליחה, ואפילו התבטא בצערו: אני חושש שלא אצא מהגיהנום בגלל הצער שגרמתי לרב.

הגאון מטשעבין הרגיע את המשמש ואמר לו: אל תחשוש, גם אם יכניסו אותך לגיהנום, הרי שאני יוציא אותך משם...

עברו שנים מאז, היה זה כבר סמוך לפטירתו של הגאון מטשעבין, והוא שלח לקרוא לאותו משמש, שכבר לא היה בתפקידו. המשמש הגיע. הוא עומד בפני הרב בדחילו ורחימו והרב שואל אותו: האם אתה זוכר שלפני כך וכך שנים הבטחת לך שאם תהיה בגיהנום - הרי שאני אוציא אותך משם. המשמש הנהן בראשו. המשך הגאון מטשעבין ואמר לו במאור פנים: אשתדל לקיים את הבטחתי, אבל ממך אני רוצה לבקש, אנא ממך עשה שהמשימה לא תהיה מדי קשה עבורי...

על הפסוק בפרשתנו (במדבר פרק כ): “וְתַמַּת שָׁם

לשון חכמים

וְנִרְאָה לומר שְׁקָדָם מיתת מְרִים הַתְּחִיל הַבָּאָר לְהַתְּעֵלֶם וְלְהַתְּיַבֵּשׁ וְלְהַתְּמַעֵט כְּמוֹ שֶׁנִּשְׁמַתוֹ שֶׁל אָדָם שְׁלוֹשִׁים יוֹם קָדָם מוֹתוֹ מִתְּחִלַּת [לְהַפְלֵק] [לְהַסְתַּלֵּק] וְלְהַתְּעֵלֶם, וְכֵן מְצִינוּ בְּמִלְשָׁה דְכָתִיב בֵּיה (דברים לא, ב) לֹא אוֹכֵל עוֹד לְצֵאת וְלִבּוֹא וּפְרָשׁוּ בְּפֶרֶק קְמָא דְסוּטָה (יג, ב) לְצֵאת וְלִבּוֹא בְּדִבְרֵי תוֹרָה מִלְּמַד שֶׁנִּסְתַּתְּמוּ מִמֶּנּוּ מְעִינּוֹת חֻכְמָה. וְהַכִּי דִּיק לְשׁוֹן רְבוּתֵינוּ ז”ל מֵתָה מְרִים נִסְתַּלֵּק הַבָּאָר, דְּדוֹקָא בְּעַת מוֹתָה נִסְתַּלֵּק אֲבָל קָדָם מוֹתָה נְתִיבֵשׁ מְעַט אוֹ נְתִעֵלֵם מְעַט וְלֹא נִסְתַּלֵּק, וְכָאֵן בְּמַעֲשֵׂה זֶה לֹא נִסְתַּלֵּק אֲלָא שֶׁהִפְלַע הֶלֶךְ וַיִּשָּׁב לוֹ בֵּין הַסְּלָעִים וְלֹא הָיוּ מְפִירִים אוֹתוֹ.

(פרשת חקת מאמר ה)

